

ŽELEZNIČAR.

Glasilo „Saveza železničariev“
v Jugoslaviji.

Izhaja 1. in 15. v mesecu.

Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravništvo
se nahaja v Ljubljani, Šelenburg, ul. 6.

Naročnina:

za celo leto 40 K
za pol leta 20 „
za četrt leta 10 „
Posamezna številka K 2 K.

Štev. 21.

V Ljubljani, 1. decembra 1921.

Leto XIII.

Čuvajmo slogo!

(Josip Kopač.)

Ko so se zrušile „Centralne vlasti“ Nemčija, Avstrija, Turčija in Bulgarija, so se konstituirale z vso naglico nasledstvene države, med njimi tudi Jugoslavija. Naša buržuazija je proletarijatu priliznjeno govorila, češ, sedaj smo vsi enaki! — pomagajte nam vstvariti „Narodno demokratsko“ državo, v kateri postanete i vi enakopravni in svobodni med svobodnimi. Delavci, ki so verovali v poštenost teh besed, so doprinesli v tej revolucionarni dobi največje žrtve. Če se ob tej priliki spomnimo na požrtvovalnost železničarskega osebja, lahko smelo trdimo, da so doprinesli največje žrtve za narodno ujediničenje. Ob vedni smrtni nevarnosti, ogroženi od podivjane soldateske, so ti trpini brez izjeme opravljali točno svoj posel. Po 30 do 45 ur neprestane službe je stal uradnik pri aparatu, strojevodja pri regulatorju, kurjač pa je bil bolj hudiču kot človeku podoben in je metal s tako vstrajnostjo premog v nenasitljivo strojno žrelo, da je marsikateri podjetnik zavidal železniško upravo radi pridnosti njenih uslužbencev. Železniške kuhinje na postajah so skrbele za okrepčevanje tega osebja. Železniške aprovizacije so preskrbovale njih družine s življenjskimi potrebščinami, tako da so bili železničarji za silo preskrbljeni. Železniške uprave so delile priznanja. Javnost pa je bila polnih ust hvale za te trpine. Nevenljive zasluge so si železničarji stekli za domovino.

Pod tem pritiskom javnega mnenja je Savez Saobračajnih in transportnih radnika predložil ministrstvu Saobračaja spomenico, ki je našla izraz v „Protokolu spo-

razuma.“ Ali javno mnenje je dostikrat navadna vlačuga, ki prodaja svoje simpatije danes temu, jutri onemu. Kakor hitro je ministrstvo Saobračaja na predlog gospodina Jeliča razveljavilo „Protokl sporazuma“, takoj je začelo časopisje z malimi izjemami pisariti proti železničarjem. Na povelje belgrajskih „Cincarjev“ se je pričela časnikarska kampanja proti odgovorni in nevarni posel vrščemu plačanemu osebju. Pečat komunizma so jim pritisnili na čelo. In na mah je bilo osebje, katero so še pred kratkim hvalili kot najbolj narodno čuteče, prekucuško in boljševisko. V tem razpoloženju so kratkovidneži na seji zaključili usodepolni železničarski štrajk. Posledice pa niso prinesle samo začasni poraz železničarjem, ampak sistematično poslabšanje že pridobljenih pravic in odvzemanje vseh bojnih sredstev, ki jih sme uporabljati ostalo delavstvo v dosego izboljšanja gmotnega položaja.

Namesto, da bi se bili železničarji še bolj tesno oklenili svoje stanovske organizacije, so postali ali brezbrizni, ali pa so poizkusili svojo srečo pri drugih nerazrednih organizacijah. **Sedem** železničarskih organizacij! — Osmo pa ustanavljajo naši demokratje, ne zato, da bi železničarjem pomagali, marveč edino zato, da si pridobijo volilce. Jeli to mogoče, da so železničarji tako zgrešili svojo pot in likvidirali razredni boj? Strokovno društvo železničarjev je likvidiralo in se združilo s Savezom železničarjev, da omogoči enotno fronto proti skupnem sovražniku — kapitalizmu. Savez je v smislu celjskega kongresa podvzel inicijativo za združenje vseh železničarskih organizacij v eno mogočno koalicijo v dosego tako **nujno** po-

trebnega priboljška železničarjev v zavrnitev sramotnega osnutka železničarske službene pragmatike, katerega je predložilo ministrstvo Saobračaja zakanodajnemu odboru. Negujmo to medsebojno prijateljstvo in podpirajmo ga, pozabimo kar je bilo, glejmo v bodočnost. Spomnimo se neskončne bede, v kateri žive železničarji in njih družine, pa bode ta začasna koalicija postala mogočno obrambeno sredstvo v rokah razredno zavednega železničarskega osebja.

Čuvajmo slogo!

Provokacije.

Naš saobračaj preživljava zopet ne navadno težko krizo. Trgovski in pridobitni krogi zahtevajo vedno bolj energično železniške vozove za prevoz. Slab in drag, a poglavitno nezadostno razvit saobračaj je poleg drugih vzrokov kriv dnevno naraščajoči draginji. Lokomotive so doslužile. Premog slab, razsvetljava je pomanjkljiva in slabe kvalitete. Npopravljenе proge so nesigurne. Naš saobračaj v vsakem pogledu nazaduje. V naših delavnicah in kurilnicah se ne more niti sproti popravljati pokvarjene stroje in vagone, ker manjka za to potrebni material, posebno baker, ker so nabavo tega materiala vedno odlašali.

Ob nekoliko dobri volji bi se lahko dobilo v domovini sami potrebno količino bakra, pa kdo misli na to! V vsem nazadujemo. Železniško ministrstvo se je dosedaj izkazalo popolnoma nesposobno v izvrševanju svojih nalog.

Za lastno nesposobnost pa dela druge odgovorne.

LISTEK.

Lakota.

Spisal E. K.

Mala, neprijazna soba, napolnjena z zaprašenimi, debelimi knjigami in pisarijami, med katerimi izgine skoraj vse skromno pohištvo; nizki strop, mala okna z zelenkastimi, skoraj neprozornimi šipami; križek in dve sveči na stari, podolgasti mizi ter na steni zbledela podoba „Justice“ z zavezanimi očmi, z mečem in tehtnico v rokah, vzbuja čudna, nekoliko melanholična nekoliko tesnobna čustva v človeku. Obiskovalec čuti instiktivno, da je tukaj nekaj neskončno pravičnega suhoparnega doma, nekaj srcu tujega, da sovražnega. V onih knjigah na mizi so zapisani suhoparni, kruti paragrafi, ki pozna-

jo le grehi in kazen; a v onih pisarijah, na katerih leži unazan, debel prah, je zabeleženo, kdaj, kje in kako se je ta ali oni paragraf uporabil. Človek misli spričo te brezizjemne pravilnosti nehote na fosilije, na življenje, ki je okamenelo v globinah zemlje pod težo stotisočletnih naslagov, rastline in živali iz prastarih, pozabljenih časov, ko še ni bilo človeka na zemlji, prihajajo nam v svoji nekdanji, nespremenjeni obliki pred oči — vse na njih je, kakor bi bilo živo, a vendar je kamen. Prav tako okamenelo vidi se nam življenje tukaj. Zamanj iščeš tu nagibov, ki žive v vsakem ljudskem srcu. Čuvstva in strasti, brez katerih si ne moremo misliti življenja, so tukaj popolnoma neznanе. One knjige, one pisarije so brez srca, kakor kamen in brez srca so ljudje, ki sedajo na stol za ono mizo dan na dan od osme ure dopoldne do pete popoldne, dokler jih ne

pokličejo po dolgih letih v drugo, podobno sobo, ako ne umrjo prej na svojem mestu. Srce se jim je spremenilo v paragrafe — a paragraf je trd, je kamen!

Tudi danes sedi sodnik na svojem mestu; zraven njega mlad zapisnikar, ki misli, da ni na vsem svetu nič tako važno, kakor to, kar zapisuje on v dolgih, pravilno sestavljenih zapisnikih. Na koncu mize se ziblje javni obtoževalec na stolu pušek kratek papiros; on skuša z izrazom svojega lica celemu svetu dokazati neko brezbriznost. Kdor ga vidi, moral bi misliti, da se ne zanima za nič razven dima, ki dela fantastične kroge v gostem, prašnem zraku. Oživel bode šele, kadar pride prvi obtoženec v sobo, kadar mu bode zahtevati, naj se kaznuje greh po določbah neizprosne zakona. Liki Erynije v starih mytah Grkov sledi grešniku za petami in zahteva kazen. On ne pozna nič

Lansko leto je ministrstvo Korošec, s Savom Jeličem na čelu provociralo železničarsko stavko, da je moglo zvaliti krivdo na tuja ramena, ravno tako želi sedaj ministrstvo zopet pod načelstvom istega Jeliča provocirati celokupno železničarsko osebje, da bi se v zopetnem kaosu, ki ga je ta gospoda sama povzročila, mogla izkazati kot spasilnica situacije.

Položaj, v katerem se nahaja danes železničarsko osebje, zlasti postopanje ministrstva in direktij z osebjem, ne znači nič drugega kakor provokacija tega osebja. Zima je pred durmi in osebje je brez zimske službene obleke. Ministrstvo s svojimi direktijami ni imelo časa, da se pravočasno pobriga za službene obleke, dasi ga je na to osebje pravočasno opozorilo. Sedaj pa prihajajo posledice. Osebje se vsled slabe obleke dnevno v masah javlja bolnim. Plače se osebju ne povišavajo; zahteve po zvišanju plač odbijajo z lepimi frazami o dobri volji in o podrapanem žepu. Denar, ki ga je osebje vplačalo v konzum bi moralo dobiti nazaj, pa se ga brani ministrstvo vrniti; z njegovim denarjem, ki ga osebje potrebuje za vsakdanji kruh, se baranta. Niti to, kar pripada osebju po predpisih in pragmatiki se ne izplačuje, dasi ni to nemogoče. Če je mogoče obleči 300.000 vojakov in 40.000 žandarjev — zakaj ni mogoče obleči 80.000 železničarjev? Ako je mogoče vzdrževati ogromen kader ljudi, ki ne delajo, zakaj ni mogoče vzdrževati in pošteno plačati one, ki delajo?

Položaj železničarjev je slabši od položaja vseh ostalih delavcev in uslužbencev; nasproti temu pa je njih služba težja od vseh ostalih.

Zakaj postopa železniško ministrstvo tako z železničarji?

Skupne akcije železničarjev.

Konferenca vseh železničarskih strokovnih organizacij v kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev v Zagrebu.

V zmislu resolucij, ki so bile sprejete na občnem zboru „Strokovnega društva“ v Celju, je sklical „Savez železničarjev Jugoslavije“ dne 20. novembra 1921 v Zagreb konferenco delegatov obstoječih strokovnih organizacij z namenom, da se ustanovi koalicijska, ki predloži **nujne** za-

družega, kakor strogi zakon, ki hoče pokoro za pregrehe. Zaman mu skuša krivec ubegniti, zaman briše svoj sled, zaman bi rad zatajil svoje delo. Zasedovalec se ne da premotiti, ne omehčati; on ne posluša opravičevanja, ne pojasnjevanja; on ne vidi solz v očeh, ne bledosti na upadlem licu, ne tresočih se udov — on pozna le greh, kateremu določuje postava kazen. Fiat justitia, pereat mundus!

Sodnik pogleda na uro ter pozvoni. Točno ob devetih pričenjajo se razprave. Pedantični red zahteva, da se ura spoštuje. Sodnik, človek v štiridesetih letih, si popravi očala, ko so mu do sedaj vsele na nosu, ter si z njimi zakrije sive, nekako trudne oči. Pogladi si nagubančeno, nizko čelo, katero je vendar vsled velike pleše videti jako visoko, pogleda na akte, ki leže na mizi, ter pozvoni. Zapisnikar pomoči pero v črnilo, obtoževalec se ob-

hteve železničarjev vladi in ministrstvu Saobračaja. Zahteve so izražene v treh točkah, in sicer:

1. Enkratni pripomoček v višini enega mesečnega zaslužka;
2. 50odstotno zvišanje draginjskih doklad;
3. Takošnja podelitev službenih oblek.

Končno zahteva konferenca, da vlada skliče anketo obstoječih organizacij, kjer se izdelata službena pragmatika, ki bo odgovarjala modernim zahtevam vseh železničarjev. Predloženi projekt ministrstva, ki se nahaja v zakonodajnem odboru, se ima takoj umakniti.

Na konferenci so bile zastopane po svojih delegatih naslednje organizacije:

1. Savez železničarjev Jugoslavije.
2. Zveza jugoslovanskih železničarjev.
3. Prometna Zveza.
4. Udruženje, Sarajevo.
5. Udruženje, Belgrad.
6. Udruženje, Zagreb.
7. Udruženje želez. činovnika, Ljubljana.

Sodrug Bogdan Krekič je v zelo stvarnem in temeljitem govoru obrazložil pomen te konference.

Predsednikom konference je bil soglasno izvoljen sodr. Plesnik.

Konferenca je trajala od 9. ure predpoldne do 17. ure.

Konferenca je bila mestoma zelo burna, vendar se je zedinila na popoldanski seji glede na osnove koalicijske na podlagi popolne enakopravnosti brez kakršnekoli majorizacije.

Končno se je soglasno sprejel in podpisal ta-le zapisnik:

Z a p i s n i k.

Delegati strokovnih železničarskih organizacij kraljevine SHS so sprejeli naslednji sporazum:

Podpisane organizacije sklenejo koalicijsko strokovnih železničarskih organizacij na naslednjih zahtevah:

1. da se takoj povišajo dohodki železničarjem ter se jim da **nujna** enkratna pomoč;
2. da se v zakonodajnem odboru Narodne skupščine umakne predloženi predlog ministrstva Saobračaja o novem železniškem zakonu ter da se predloži osnu-

kašlja. Sedaj se odpro vrata in v sobo stopi star mož, kateremu je videti, da je mnogo in težko delal. To svedočite žuljavi roki, to dokazuje priklonjeno telo, katero slabi nogi jedva nosite. Mož je menda tudi mnogo trpel. Beda je vpisala svojo zgodovino na to suho, ustrojeno koži podobno lice. Tudi njegove oči gledajo trudno v svet, kakor bi to dušo nič ne zanimalo kar se godi na svetu.

Roki visite ob izmučenem telesu, kakor bi bila v njih neka ogromna teža. Vse je mirno na tem truplu, le palec desne roke pomika se počasi semtertje, kakor bi ga gibal neki nevidni mehanizem. Kdor površno sodi, bi misli, da je mož prepričan fatalist.

Sodnik prelista počasi pred njim ležeče spise liki kakšen avtomat, potem začne razprava:

„Vi ste kradli, kaj?“

tek iz maja 1920 z vsemi protipredlogi in da takoj Narodna skupščina skliče anketo koaliranih organizacij;

3. da pri tej anketi sodelujejo od strani koaliranih organizacij samo železničarji.

Vrhovno vodstvo koaliranih organizacij predstavlja 8 delegatov:

Vse narodne organizacije imajo 4 delegate. Savez 2, Udruženje žel. činovnika 1 in Prometna Zveza 1 delegata, imenujejo jih organizacije in morajo priti s polnomočjem v nedeljo 27. novembra t. l. ob 10. uri predpoldne v Belgrad hotel Bailoni.

Z a g r e b, 20. novembra 1922.

Sledijo podpisi vseh organizacij.

Upajmo, da bo ta koalicijska nekaj trajnega ter da bo na ta način mogla pomagati najbolj izkoriščani stroki železničarjev.

Člani prve delavske zbornice v Ljubljani.

V petek je imenoval minister za socialno politiko člane provizorične Delavske zbornice v Ljubljani, ki se bo sestala v najkrajšem času. V celoti bo štela delavska zbornica 50 članov. Zastopnikom naših strokovnih organizacij je priznanih 26 mandatov; klerikalni JSZ 6 mandatov, NSS 7 mandatov, ostali mandati pa so razdeljeni na razne stanovske organizacije industrijskih, trgovskih, rudarskih, bančnih, novinarskih, odvetniških in notarskih uradnikov in poduradnikov. Zastopanih bo v Delavski zbornici 40 zastopnikov industrijskih in obrtnih delavcev, 10 pa zasebnih uradnikov.

Člani zbornice so sledeči:

Bradeško Andrej, mizar, Ljubljana.

Bregant Janko, kovinar, Jesenice-Fužine.

Cvikelj Alojzij, rudarski tajnik, Ljubljana.

Čelešnik Rado, ekonom, Ljubljana.

Čeh Karol, pekovski pom., Maribor.

Čergonja Ladislav, višji poslovodja, Ljubljana.

Čobal Melhior, načelnik unije rudarjev, Zagorje.

Dimić Jernej, žagar, Stari trg pri Raketu.

Desedla Avgust, porcel. del., Liboje.

„Da, gospod.“

„Ali ne veste, da je to greh?“

„Jaz sploh več ne vem, kaj je greh. Sto in sto ljudi krade in goljufa v velikanskih razmerah, a nihče ne pravi, da so grešniki.“

„Zakaj ste kradli?“

„Bil sem gladen.“

„Tako! Tatvina je kaznjiva, ali vam je to znano?“

Mož se odgovarja. Razprava se kmalo konča. Javni obtoževalec predlaga, naj se uporabi zakon, sodnik prebrska nekaj listov v knjigi, katera leži pred njim, potem vstanejo vsi in sodnik razglasi sodbo glasečo se na tri mesece zapora.

Obtoženec se obrne ravnodušno, ter odide v spremstvu stražarja iz sobe. Druga razprava se prične.

(Dalje prih.)

Družovič Ivan, črkostavec, Maribor.
 Gilčvert Dragotin, pis. rav., Maribor.
 Glavnik Alojzij, vozni zapisovalec južne železnice, Ljubljana.
 Gomilšek Vladimir, žel. pristav, Ljubljana.
 Gregorka Miroslav, žel. višji revizor, Ljubljana.
 Jagodič Mihael, strojni pomočnik, Moste pri Ljubljani.
 Jeran Jurij, strojevodja, Jesenice-Fuzine.
 Jeriha Fran, stavb. del., Ljubljana.
 Kosovec Karl, sklad. del., Ljubljana.
 Kompan Ivan, sklad. delavec, Celje.
 Kramar Angela, tobačna delavka, Ljubljana.
 Krušič Ivan, sukač, Trbovlje-Loke.
 Kušnjak Franc, čevljarski pomočnik, Ljubljana.
 Lapuh Ignacij, železničar, Maribor.
 Lebič Valentin, tesarski polir, Celje.
 Leskovšek Alojzij, pekovski pomočnik, Celje.
 Lešnik Peter, opek. delavec, Lajtersberk.
 Lovšin Evgen, bančni uradnik, Ljubljana.
 Majeršič Ivan, usnj. del., Tržič.
 Marinšek Alojzij, delavec tovarne karbida, Ruše pri Mariboru.
 Močnik Luka, strugar, Guštanj.
 Pečnik Karol, krojaški pomočnik in strokovni tajnik, Ljubljana.
 Pezdir Gašper, prog. moj. rev. južne železnice, Ljubljana.
 Podbevšek Ferdo, kov. drž. železnice, Ljubljana.
 Poderschan Vincenc, livar, Muta ob Dravi.
 Prauhart Ivan, žagar, Mislinje.
 Ravnik Janko, kov. del., Jesenice.
 Razboršek Ciril, mizar, Maribor.
 Simončič Ivanka, tobačna delavka, Ljubljana.
 Trebušak Lovro, rudar, Zagorje.
 Treiber Alojzij, mod. mizar, Ljubljana.
 Turk Filip, trg. nastavljenec, (Krisper), Ljubljana.
 Urbančič Valentin, uradnik tvrdke Impex, Ljubljana.
 Valenčak Ferdo, rudar, Velenje.
 Volčanšek Franjo, rud. poduradnik, Trbovlje.
 Zupan Ivan, užit. uslužbenec, Ljubljana.
 Zupan Rajko, natak, Ljubljana.
 Žagar Janko, črkostavec, Ljubljana.
 Živkovič Nikolaj, krojaški pomočnik, Maribor.

(Med temi imeni manjkata imeni še dveh članov Delavske zbornice. V toliko je ta imenik še nepopoln. Op. ur.)

Organizacija in delavski boji.

(Josip Kopač.)

V jedinstvu je moč! — To je bojni klic razredno zavednega delavstva, podlaga socijalistične taktike; ustvariti jedinstvo delavnega ljudstva je važna naloga praktičnega socijalizma. Dokaz zato trditelj ni težak: v naši razkosanosti je naša slabost, moč naša mora pa biti torej v naši združitvi.

Ali morda kdo še dvomi, da smo zato slabi, ker nismo zedinjeni?

Slabost proletarijata je preveč očitna. Kamorkoli se ozremo, jo vidimo. Trpljenje neštivilne množice govori glasno, da smo slabi, kajti, če bi bili močni, bi nam gotovo ne bilo treba tako trpeti.

Toda slabi smo po nepotrebnem, slabi smo le toliko časa, dokler sami hočemo. V trenutku, ko hočemo, smo močni, še več, kadar mi to hočemo, postanemo najmočnejši, najmočnejši, kakor plaz, ki se je odtrgal.

Kapitalisti so lastniki vseh proizvodnih sredstev, oni so lastniki hrane, obleke, stanovanj, učnih sredstev itd. Toda v resnici niso neomejeni gospodarji teh stvari, zakaj brez delavcev so vsi stroji zanje mrtvi. In od delavcev je odvisno, kako ti stroji delajo in če sploh delajo. Jasno je torej, da so pravzaprav delavci gospodarji kakor lastniki sami. V tem leži največja moč delavnega ljudstva. Dokler ono hoče, se vrte kolesa, kadé dimniki, ako pa delavci nočejo, je vse zaman.

To ni nič novega. Stavke so sredstvo, katero delavci pogosto rabijo, toda priznati moramo tudi, da delavci v tem gospodarskem boju podležejo, in taki slučaji niso redki; seveda se delavcem po takem pozikusu njih položaj še poslabša (lanski železničarski štrajk). Če preiskujemo vzroke tem pojavom, pridemo do prepričanja, da škoduje štrajkujočim delavcem preslaba gospodarska moč in pomanjkanje sloge. V trenutku, ko delavci sklepajo štrajk, so po navadi vsi zelo navdušeni za boj. Ako je položaj tak, da se boj v kratkem odloči, je dobro; ako pa traja stavka dalje časa in zmanjka sredstev za podporo štrajkujočih, je slabo, ker mnogim upada pogum; skrb za družino postane močnejši od prvotnega namena, posamezniki pozabijo na svojo obljubo in gredo na delo, boječ se posledic. To pa škoduje ostalim tovarišem; oni, ki so bolj omahljive narave, slede in ako je čvrsta veriga delavcev pretrgana, je pogostoma štrajk že izgubljen. Kakor za vsak boj, je treba tudi za to priprave, tembolj ker se nahaja gospodarska moč večinoma v rokah nasprotnikov. Ali kdo naj izvede te priprave?

Posameznik ne more pričeti s štrajkom, to je jasno. Za tak boj je treba cele vojske, dobro pripravljene vojske z vsemi sredstvi in — z dobro organizacijo. A organizacija se ne more izvesti kar čez noč. Za njo treba mnogo delati, čvrsto, zavedno delati z vsemi onimi, katerih se tiče boj, ki pride danes ali jutri.

Delavsko ljudstvo se bori dandanes tudi na političnem polju.

Ono zahteva tiskovno svobodo pravo zborovanja in združevanja, socijalizacijo obratov itd. Ali nikdar ne smemo pozabiti, da se bo delavski boj končno odločil na gospodarskem polju. Kar se v politiki pribori, mora služiti samo v ta namen, da se učvrsti moč proletarijata za gospodarski boj.

Organizacija mora vstvariti ono jedinstvo delavnega ljudstva, brez katerega je vsako delovanje za osvoboditev nemogoča. Organizacija mora zdramiti in probujati delavce, skrbeti za njih izobrazbo, dovesti jih do zavesti, da mislijo z lastno glavo, da gledajo z lastnimi očmi v svet, da morejo z lastnimi rokami poprijeti delo svoje rešitve.

Trpini železničarji! obrišite solze: Naj umolknejo vaši zdihljaji, vaše tožbe. S tem ne opravite nič. Ne prosite milosti, temveč zahtevajte vaše pravice.

Pravice delavnega ljudstva so tako stare kakor svet. Dala vam jih je narava, ki vas je ravnotako vstvarila kakor vse ljudi sploh. Ako smo vsi vstvarjeni po eni podobi, tedaj naj bi imeli tudi vsi jednake pravice. A če nam jih mogočneži, ki vladajo z denarjem ne dajo, moramo si jih priboriti, in v to svrhu se moramo zediniti!

Prvi začetki zedinjenja so tu! — So drugi železničarji, gradimo to novo stavbo dalje, da bo vam v ponos, železniškim motcem pa v strah!

Upravni vestnik.

Po sklepu celjskega kongresa je plenarna seja Saveza dne 3. novembra t. l. sklenila, da obračunajo vse podružnice Saveza v Sloveniji preko pokrajinskega tajništva v Ljubljani, na Savez v Zagreb; to pa radi tega, ker so v Ljubljani zbrani vsi politični upravni in administrativni, javni in železniški forumi, pri katerih morajo biti železničarji zastopani ob vsaki priliki. Naslov, kamor se naj pošiljajo obračuni in vsi spisi je:

Pokrajinsko tajništvo „Saveza železničarjev Jugoslavije“, Ljubljana, Šelenburgova ulica 6, II. nadstr.

Poskrbeli bomo, da izidejo v „Železničarju“ savezna pravila in pravilnik v prilogi, da se bodo člani poučili o svojih pravicah in dolžnostih v organizaciji.

Za obračun naj služijo sledeča navodila:

Mesečna članarina je 20 K.

Strojevodje plačajo za sekcijo 10 K.

Vpisnina znaša 12 K.

Članska knjižica stane 4 K.

Obračun se ima poslati vsak mesec nadalje do 10., ker mora tajništvo poslati obračun na osrednje vodstvo vsak mesec dne 15.

Podružnicam ostane od vsakega plačanega članskega prispevka po 10 odstotkov, dočim se vsi drugi skladi obračunavajo brez odtegljaja po čeku na pokrajinsko tajništvo.

Slovenski železničarji dobivajo obilgato slovensko glasilo „Železničar“ mesečno dvakrat. Člane vseh podružnic opozarjamo, da je njih dolžnost, da redno dopisujejo listu. Istotako se obračamo na sodruga nemške narodnosti, da nam skoraj omogočijo izdajo nemškega strokovnega glasila „Der Eisenbahner“.

Nujno potrebno je torej, da stoje vsi člani v tesni vezi s pokrajinskim tajništvom in potom njega s centralo.

Tajništvo.

Razne vesti.

Žalostni slučaj ali kam vedejo bratomorni boji med proletariatom. V Sarajevu že nad tri tedne štrajkajo za izboljšanje svojega gmotnega položaja krojaški pomočniki, ki so organizirani v Savezu krojaških radnika, ki spada v glavni radnički savez kot vrhovno instanco. Delodajalci so takoj, ko je organizacija predložila svoje zahteve, odpovedali vsem v tej organizaciji organiziranim krojaškim pomočni-

kom službe. Pomočniki pa se niso udali in so stopili v stavko. Da stavka tako dolgo traja, pa je krivo nenavadno štrajkolomstvo, in sicer od strani članov bivšega „komunističnega“ Saveza šivačskih radnika. Ti so se delodajalcem takoj ponudili kot štrajkbreherji, in sicer iz gole zagrižene mržnje do tega, da bi stavka, ki so jo začeli v socialistični organizaciji organizirani pomočniki, uspela. Ti štrajkbreherji so šli v svojem bratomornem sovražstvu celo tako daleč, da delodajalce podpirajo z denarjem svoje lastne organizacije in delajo po 10 in 12 ur na dan menjačjo se pri več delodajalcih. — Ali ni to prežalosten slučaj, ki ga menda še ne pomni zgodovina proletarskega gibanja? Kam pač dovede brotomorni boj, ki ga vzdržujejo in podpirajo — o tem bodimo prepričani — le razni frazerji in hujskači zgolj iz osebnih mrženj in iz osebnih razlogov, nikdar pa ne iz namenov, da bi koristili skupni proletarski stvari!

Znani železničar Curhalek v Ljubljani, je prevzel predsedstvo „Samostojne strokovne delavske unije“. Ta unija je demokratska (JDS) organizacija. Nekateri ljudje pa res fino „špilajo farbe“. Tudi tajnik Franc Zupanc je tak mož, ki je bil še pred štirimi tedni tajnik Jugoslovanske (klerikalne) strokovne zveze. Zupanc pušča povsodi dobre spomine.

„Jutro“ poroča: Postajenačelnik, ki je te dni zakrivil na neki železnici v Srbiji veliko železniško nesrečo, se je pri obtožbi cinično izgovarjal, češ, da ni bil poslan, da dela železniško službo, marveč da dela za „partijo“. — Pa naj še kdo reče, da vla-

dajoča buržuazija v naši državi ni do mozga korumpirana!

Mast za Ljubljano. Mestna aprovizacija od 28. novembra t. l. oddaja na Poljanski cesti št. 15. prvovrstno svinjsko mast po 82 K kg. Vsaka stranka dobi do 5 kg brez nakazila. Javni in privatni zavodi dobe večjo količino proti nakazilu magistrata.

Poziv na šesttedenske orožne vaje. V smislu ministrskega sveta z dne 22. novembra t. l. se bodo tekom meseca decembra letošnjega leta ter mesecev januarja in februarja prihodnjega leta na šesttedensko orožno vajo poklicali vsi oni vojaški obvezanci, ki se niso hoteli odzvati pozivu vojaških oblasti na orožno vajo po potrebi ukaza z dne 24. oktobra F. Gj. št. 56.407. Vsi vojni obvezanci opozarjajo, da se brezpogojno odzovejo vpoklicu, ker bi v protivnem slučaju morali nositi vse zakonite posledice nepokornosti.

Celje. V nedeljo, dne 4. decembra 1921 se bo vršil **javen ljudski shod** v Celju v hotelu „Union“ ob 9. uri dopoldne. Poročajo naši državni poslanci. Pridite vsi, ki trpite pod jarmom kapitalizma!

ADALBERT KASSIG, Ljubljana

Židovska ulica.

Zavod za uniformo, krznar in izdelovatelj čepic
priporoča

svojo veliko zalogo vsakovrstnih uniformskih predmetov za železničarje, kakor: čepice, rosete, gumbe, žnore, piščalke i. t. d. Čepice zimске in letne za strojevodje, kurjače i. t. d. v raznih oblikah in po najnižjih cenah. Postrežba točna.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Odlagam mesto odgovornega urednika, ker smatram, da je to mesto nespojljivo s poslanskim mandatom, dasiravno ostanem še nadalje v uredništvu.

Kopač.

Železničarski koledar za leto 1922 je izšel!

Cena mu je 6 dinarjev.

Sodrug! naročite ga takoj pri svojih zaupnikih in vročite jim sočasno kupnino. Koledar se bo namreč, ker je le v omejenem številu na razpolago, oddajal le proti gotovemu plačilu in to pri knjigovezu I. Jakopič-u na Francovem nabrežju v Ljubljani.

Prodajali ga bodo pa tudi naši kolporterji po posameznih postajah. Zaupniki, ki bodo prišli koledar osebno iskat, naj naznijo dan svojega prihoda in število naročenega koledarja, par dni prej zato, da se jim paketi pravočasno pripravijo, po dopisnicah na naslov:

I. Jakopič, knjigovez Ljubljana - Francovo nabrežje. Razprodajalcem je priznana provizija 1 dinar za komad.

Uprava.

Splošno kreditno društvo v Ljubljani

registrovana zadruga z omejeno zavezo

sprejema **hranilne vloge** vsak delavnik od 8. do 13. ure in jih obrestuje po čistih

4%

Rentni davek plača društvo iz svojega. Večje in stalne vloge se obrestujejo po dogovoru.

Posojila daje svojim zadružnikom proti vknjižbi, na osebni kredit proti poroštvu ali zastavi vrednostnih papirjev. — Menice se eskontujejo po bančni obrestni meri.

Edini, res delavski denarni zavod.

Konsumno društvo za Slovenijo

Telefon inter. štev. 178. — Brzoz. naslov
»Kodes Ljubljana«.

Ljubljana

Poštni predal št. 13. — Poštni čekovni račun štev. 10.532.

Hranilni oddelek

sprejema **hranilne vloge** in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga po

4¹/₂% večje vloge proti polletni **5%** odpovedi po

Hranilne vloge sprejemajo osebno ali po položnicah **centrala v Ljubljani** ali pa **podružnice:**

6 v Ljubljani; dalje: Kamnik, Borovnica, Litija, Tržič, Sv. Ana, Križe, Radovljica, Gorje, Kor. Bela, Sava, Jesenice, Mojstrana, Kr. Gora, Radeče, Celje, Štore, Šoštanj, Ljubno, Poljčane, Rogatec, Pragersko, Ptuj, Maribor, Ribnica na Pohorju, Fala, Št. Lovrenc na Pohorju, Guštanj, Prevalje, Leše, Mežice, Črna I., Črna II.

Sodrug! vlagajmo vse prihranke v lastno hranilnico, katere hranilni kapital znaša že danes **nad 3 milijone kron.**

Član društva postane lahko vsak. Pristopati se zamore v vseh gori navedenih podružnicah. — Delež 200 kron. Pristopnina 10 kron.